

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novum Gratiae Prodigium: Sive Vita Venerabilis Matris,
Sororis Joannæ à Jesu Maria Monialis Præcipui D. Claræ
Coenobii In Bvrgos**

Ameyugo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

Præfatio Ad Benevolum Lectorem. In qua res quædam scitu necessariæ,
ad intelligendam tantò meliùs præsentem Historiam, insinuantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37120

ADMONITIO AD BENEVOLUM LECTOREM.

sum hoc in opere, quantum licuit, Interpretis Germani germanè verba red-
dere, discedendum tamen compluries à verbis ad sensum fuit, eò quòd Latini
eloqui majestas, haudquaquam se pateretur Germanicorum verborum
stringi angustis. Fidem tamen boni Interpretis servasse ubivis me arbitror,
nisi quòd frequens conjunctionum usus & interjectiones aliæ, non nihil acci-
di debuerint, ac manente tamen sensu, mutari. Fruere pie Lector labore no-
stro. Faxit Divinum Numen ut quisquis operis hujus apices oculis inspexerit
corporis, per canales hosce tota introversus latens medulla succusque in ani-
mum influat, quæ ceu adipe impinguitur, lab'is exultationis laudet os ejus,
Ter Magni Optimique DEI tam largè imbecilli creaturæ, se communicantis
benignitatem, tamque mira, rara, inaudita, infirmo in vase operantis, ipseque
cùm in amorem ejus tum, quod maximè specto, præclaros in se causus à tan-
torum exemplorum face inardescat, nihil non adjutam DEI auxilio naturam
posse, eodem destitutam nihil, volentique & audenti illud nusquam deesse,
Discretionis tamen & prudentis consilii moderamine servato, divisiones
enim gratiarum sunt teste Apostolo, neque omnia possumus omnes. Si vo-
ta hæc mea ac desideria Superi audiant & vel quadantenus compotem eorum
efficiant, næ ego optimè operam locavi, jam fructum uberem cœpisse DEO
cordis mei gratulari non desistam, qui mihi, tibi que pie ac benigne Lector
sit pars in æternum. Amen.

PRÆFATIO AD BENEVOLUM LECTOREM.

In qua res quædam scitu necessariæ, ad intelligendam
tanto melius præsentem Historiam, in-
sinuantur.

Vetus consuetudo est, ut Author Libri cuiuspiam ante omnia mentem
suam exponat, quæ ad descriptionem accesserit. Hunc morem ut sequat
benevole Lector, unum ac alterum tibi hæc insinuabo, ut cognita causâ,
opus hoc favorem tuum ac benevolentiam adipiscatur. Unica causâ, quæ me
ad scribendam hanc Matris Joannæ à JESU MARIA Vitam adegit, fuit ut
Obedientiæ, juxta debitum obligationis meæ, parerem. Jam verò perspi-
cium vulgoque notum est, quòd is qui Præsidibus suis morem gerit, DEO
ipsi obediat, atque ita in executione operis impositi transversim agi errare-
que nequeat. Causâ porro, quæ Majores impulit, ut mihi id muneris im-
ponerent, egoque eisdem eò parerem lubentiùs, fuit jussio Spiritus Sancti, ut
videlicet conscribantur atque in lucem edantur, vitæ & facta exemplaria prædi-
torum virtute hominum, quò nimirum posteris eo pacto relinquatur specu-
lum eorundem Christianorum ac præstantium facinorum, exemplarque ac
prototypum ad imitationem statuatur. Confirmat id D. Bernardus *serm. 22.*

† † †

de Resurr.

PRÆFATIO AD BENEVOLUM LECTOREM.

de Resurr. Nullus sermo, inquit ille, tam potens est ac penetrans uti bonum exemplum. Exemplum dum probat opere, monstratque factibile quod ad imitandum proponitur, magnam vim ad persuadendam imitationem habet; proindeque plurimum interest, inter exemplum & nudam doctrinam: Doctrina quippe duntaxat instruit, exemplum doctrinam implet, Doctrina illustrat, exemplum robor fortitudinemque præstat, doctrina lumen tribuit intellectui, illud verò voluntatem impellit, Doctrina iter monstrat, exemplum incitat ad ineundum iter, Doctrina arguit & castigat rationibus solido fundamento nixis, exemplum autem pervincit, dum scilicet utraque velut manu prehenditur. Et ut tandem finiam, Doctrina persæpe valde difficulter intelligitur, exemplum verò cum voluptate legitur. Est itaque hæc ejus rei conclusio, quòd historia de perfectis ac exemplaribus hominibus, voluptatem utilitati misceat, atque ita dulciter & cum voluptate ad opus progressum extimulet. Ita, inquit D. Basilus, mens est eorum, qui Sanctorum virtuteque præstantium virorum Vitas edunt; eadem quoque & mihi mense est, atque idcirco non ego solam perfectionem unius Vitæ describo, sed compendium summariumque omnium Vitarum, nec multis tantummodò exemplar istud ob oculos statuo, sed in commune mortalibus cunctis, quippe in hac Venerabili Virgine, ceu quodam universali compendio status omnes conditionesque mortalium plurimis lectissimisque virtutum flosculis ornati reperiuntur. Fuit illa siquidem Virgo, fuit Nupta, fuit Vidua, ac denique Religiosa Sanctimonialis, semper tamen Virgo perseverans. Singularem namque prærogativam adepta est, ut in Conjugio Virgineum pudorem intactum conservaret. Omnes etiam status accuratè & eximià observantià coronavit, ut in universis ejus perfectio perinde eluceret, atque si uno in statu, vitam duntaxat traduxisset. Quia igitur nulli non hominum conditioni vita hæc Speculum est, ut omnibus tantò evadat utilior, variis Christianæ moralitatis floribus eam exornavi, talique artificio totam historiam iisdem intexui, ut Lector cum Doctrina simul voluptatem inde capiat.

Non equidem me latet quosdam asserere, officium Historici scriptoris non esse, ut erudiendo narret, sed ut narrando erudiat. Videlicet ut unam duntaxat historicam seriem pertexat, neque ad ullam aliam materiam aut moralem considerationem deflectat. Hi autem sanè perquam liberaliter errant, siquidem ut Cornelius Agrippa de Vanit. scient. ac Rudolphus Agricola, de form. Stud. doctè demonstrant: historię scopus est, post propositum Virtutis exemplar, ad ejus imitationem adhortari, quod etsi in profana historia forsitan non observaretur, est tamen in Virtutis virtute insignium personarum tenendam. Ita omninò agit Divus Hieronymus in vita Sanctæ Paulæ, dum è sex ejus partibus, quinque omnino in morali ponderatione insumit, quam etiam Divinis humanisque literis egregiè

PRÆFATIO AD BENEVOLUM LECTOREM.

egregiè exornat. Difficulter inter Sanctorum Patres atque Authores Catholicos, qui Vitas Sanctorum conscripsere, unum reperias, qui hunc scribendi modum non persequatur, si tamen, hoc non attento, adhuc aliqui historici arguant, hoc ita fieri non debere, his ego respondeo, quod opinione meâ tutius arbitrer cum SS. Patribus tunc errare, quàm sine his minus tunc non errare.

Expositâ jam formâ modoque hujus Historiæ, necesse nunc erit de materia ejusdem agere, ut posteaquam ad lumen pietatis hæc inspecta fuerit, pro merito suo æstimetur. Materies igitur, è qua fabrica hujus historiæ constructa est, sunt sequentia manuscripta. 1. Relicta Authographa, quæ Famula Domini Joanna suis manibus exaravit, quippe quæ ante suam postremam cæcitatem, majorem vitæ suæ partem compulsa à Superioribus ac Confessariis suis, ex Obedientia literis consignavit, atque post se superstitem reliquit. Idem itidem Majores non longè ante mortem ejus eam de veritate suorum scriptorum percontati sunt, jusseruntque illa juramento firmari, quo sciri posset, quid eis imposterum sit tribuendum. Ad quod nostra Soror Joanna respondit: Sanctè assevero nunc in hoc mortuali meo statu, quòd omne id quod meâmet manu scriptum post me relinquo, verum sit, quantum videlicet mihi veritas perspecta est. Extat hæc declaratio in Archivo Sancti Francisci Burgis. Ex hac testificatione facilè eorum scriptorum apprimè fundata autoritas colligitur. Crassa namque ac stolidâ admodum foret temeritas, imaginari sibi talem personam, in qua nunquam per omnem vitæ cursum ulla notata est hypocrisis, fraus ac simulatio, in supremo vitæ puncto deservitricem veritatis factam esse. Neque impedimento ulli est, quòd ipsamet testimonium hoc de se exhibuerit, quandoquidem id ipsum complures aliæ Sanctæ fecerunt, nimirum D. Hildegardis, Mechthildis, Birgitta, Angela de Fulgineo, Elisabeth Escomagenis, Catharina de Senis, ac Sancta Mater Theresia, cum pluribus aliis, quæ vitas suas, mandato suorum Superiorum adactæ conscripsere, quæ scripta à multis viris doctis, imò præcipuis Ecclesiæ Prælati, scilicet Episcopis, Cardinalibus, ac summis Pontificibus approbata sunt.

Cùm itaque hæc conscriptio tam ædificatoriæ, puræ probatæque, qualis hujus Christi famulæ fuit, vitæ innitatur, nihil ultra inquirendum restat, sed pro certa veritate æquissimè haberi potest, prout sua Sanctitas statuit, & pluribus etiam commonstrant Canonizationis Bullæ Sancti Francisci de Paula, Bonaventuræ, Franciscæ, Raymundi, Theresæ, aliorumque Sanctorum. His, itaque puncto huic sit factum satis. Alia secundas tenentia scripta sunt judicialium processuum instrumenta, quos ad pro-

††† 2

moven;

PRÆFATIO AD BENEVOLUM LECTOREM.

movendam Matris Joannæ Canonizationem, sedique Apostolicæ transmissum consuetâ Archi-Episcopali Authoritate instituit Reverendissimus Dominus P. ANTONIUS PAINO eo tempore Archi-Antistes Burgen- sis, qui postmodum Archi-Episcopus Hispalis obiit, in eo Processu maxi- ma miraculorum pars historiæ nostræ continetur.

Tertia sunt illa, quæ Sororis Joannæ posteriores Confessarii post se reli- quere, nimirum Reverendissimus P. Magister, F. JOANNES de MATA, Generalis Prædicator Ordinis S. Dominici, qui etiam ubivis locorum suis scriptis innotuit. Reverendus P. F. SEBASTIANUS SANCHEZ Jubilatus Lector, qui eo tempore, quo Guardianus S. Francisci Cœnobii Burgen- sis erat, non sine bono Sanctitatis odore, in Balneo de Amedillo è vita excessit. Reverendus P. PETRUS de SOBREVILLA Lector Jubilatus, Diffinitor hujus Provinciæ, de cujus singularibus dotibus ac Virtutibus, si- quidem is Magister meus fuit, nihil ultra memoro, ceu uno suo tempore è præcipuis totius Ordinis, & hic pariter post se famam sanctitatis reliquit, decessitque è Vita Burgis in Monasterio S. Francisci.

Reperiuntur quidem apud me adhuc alia scripta, neque me latet ea ex- scripta, multisque in locis vulgata fuisse, & quidem major eorum pars eo no- mine, quasi relicta à Matre Joanna fuissent. Ut verò ea cum Autographis conferre sum aggressus, usque aded authentica originalia in ejusmodi apo- graphis tum delumbata, tum vitiata detortaque deprehendi, ut nullo mihi horum utendum esse arbitrarer. Sanè in ea re cautè cumprimis incesse, ac velut in re conscientia scribere quippiam abhorruì, quod non certum ra- tionibusque probè fultum esset. Itaque omninò oportet fieri; quando- quidem candida nullisque fucis illita veritas anima est Historiæ: & quia Hi- storia sine veritate, est res magis informis, quàm corpus sine anima, potissimum verò in ejusmodi materia, in qua sine sacrilegio veritati detrahi nihil potest.

Hæc ubi sic benevolo Lectori indicavi, adhuc ultra mentem meam eidem declarate volui, quò nimirum Historia hæc tantò melius intelligatur. 1. Ve- ram germanamque Sanctitatem haudquaquam in miraculis consistere, sen- ire eo, quòd quis mirabilia patret, neque etiam quòd extasi extra te abripiat- tur, aut apparitiones visionesque habeat; verum propriè in Charitate, id est perfecta DEI dilectione. D. Gregorius Magnus *lib. 20. Moral. cap. 9.* S. Augustinus *epist. 137.* Estque hæc non solum Sanctorum Patrum ac Theo- logorum doctrina, sed & fidei veritatum una, quam D. Paulus Apostolus primâ Epistola ad Corinth. sequentibus verbis confirmat: Et si habuero prophetiam, & noverim Mysteria omnia & omnem scientiam, & si habuero omnem fidem, ita ut montes transferam, Charitatem autem non habuero, nihil sum &c.

Ex

PRÆFATIO AD BENEVOLUM LECTOREM.

EX quo de nunc sequitur, quod qui Charitatem habet, sit omnia, tametsi alia dona DEI, quæ gratis, ac pura ex gratia donantur, non possideat. Equidem fatendum est, quod ea dona, si verè à DEO proveniant, signa sint interioris sanctitatis, quodque juxta communem regulam, cum eisdem anima brevi tempore plus proficiat, quàm sine eis sat etiam longo. Eapropter in Bulla Canonizationis cujuspiam sancti, primò ejus Virtutes, tum raptus ejusdem & extases, visiones, apparitiones, Revelationesque cum aliis supernaturalibus donis recensentur. Attamen quamvis res hæc ita se habeat, nihilominus unanimis est SS. PP. Doctrina, non esse à nobis prædicta DEI dona, gratiasque experendas, aut desiderandas, sed ut desiderium nostrum feratur ad diligendum ex toto corde DEUM, ei serviendum & de virtute in virtutem progrediendum. Tutissimam hanc viam semper tenuit sponsa Christi Joannæ, uti tota vita ejus testatur. Indefinens unicaque ejus semper erat petitio, vellent DEUS singularem illam gratiarum copiam sistere, id se unum cupere ac unice velle, ut eum amet, ei serviat, atque quovis modo pro eo patiatur; erat proinde scopus ardentis illius cordis constans exercitium Virtutis, ac perfecta dilectio. Hæc dilectio necesse est sit unicus scopus, ac destinatio earum animarum, quæ contemplationi se dedunt. 1. quod, uti dictum est, sanctitas in sola DEI dilectione & virtutum exercitio consistat. 2. quod stygius dæmon perfectam charitatem imitari atque assimilare nequeat, uti hoc ipsum Christus S. Angelæ de Fulgineo revelavit, licet alioquin falsas extases, apparitiones, revelationes, ac miracula commiserit ac exhibere queat, prout de facto indies in Angelum lucis sese transfiguratur.

Sciendum est deinde, quod sicut cognitio in homine ex tribus potentiis originem ducit, nimirum externo sensu, imaginatione, ac intellectu, ita SS. PP. ac Ecclesiæ Doctores divinas revelationes apparitionesque in tres distinxerint classes modosque, juxta cujusvis trium harum potentiarum operationem S. Bonavent. de Professione Relig. l. 1. c. 75. S. Thomas 1. 2. q. 174. art. 1. ad 3. & alij.

Primi generis & Classis est apparitio corporalis, quando nimirum corporali oculorum intuitu, aut alio corporis sensu, apparitio aut revelatio videtur vel agnoscitur, aut materiali & corporea specie representatur.

Secundum Genus fit per imaginationem, quando videlicet Revelatio media vi imaginativâ, aut quapiam specie imaginariâ phantasia representatur.

Tertium fit per intellectum seu rationem, quando absque ulla corporea aut imaginativa specie ac figura divinas revelationes agnoscit. Omnibus hisce tribus modis quidè DEUS mysteria sua Matri Joannæ revelavit, ego tamen in hac historia non semper proprium quemque eorum modum indicavi. 1. Quod sponsa Christi id etiam expressè non indicavit. 2. Quod futurum sit, ut noster benevolus lector aut doctus sit, aut indoctus. Indoctus sanè difficulter id intellectu comprehendet, tametsi quam studiosissime ei explicetur. Doctus verò

PRÆFATIO AD BENEVOLUM LECTOREM.

In lectione ipsa satis illud cognoscere discernereque poterit; fuisset igitur, meâ opinione, explanatio harum revelationum supervacua. Dicit quidem nostra Soror Joanna locis quibusdam, in cœlum se abreptam fuisse, non memorat tamen, an in corpore, an spiritu id factum fuerit, fortè, quia id ipsum eam latuit, prout & ipse D. Paulus ait: se ignorare an in corpore, an extra corpus ibi fuerit 2. Corinth. 12. vers. 2.

Postremò indicare item volui, quòd citra ullam dubietatem in Ecclesia Catholica multæ falsæ apparitiones & revelationes factæ sint, quarum quidem aliquæ probis etiam, atque virtuosis alioquin hominibus absque eorundem culpa, occulto DEI judicio usvenère. Dum nimirum finit DEUS, ad eorum sive humiliationem, seu cautelam, ut dæmon aliquâ imposturâ & commentitiâ apparitione aut revelatione eos deludat atque decipiat. Potestque id in eorum utilitatem bonumque cedere, ne suo proprio fidant iudicio, sed suis spiritualibus rectoribus sese submittant. Ubi igitur illi sic se humiliant, tum DEUS quoque illis aderit auxilio, suâque illustratione veritatem deteget, atque ita eorundem corona augebitur, ac malignus dæmon confundetur. Reperiuntur, proh dolor! adhuc & aliæ fallaces, dolosæ, mendacesque apparitiones & revelationes, quas mortalium quidam ipsimet proprii lucri gratia seu expetunt, seu confingunt, atque hæc in materia ista ingens prorsus est miseria. Quamobrem spiritualibus Patribus summa cum circumspeditione agendum, potissimumque iis, qui mulieribus in spiritu præsent, siquidem proh dolor! nonnulli Conscientiæ Præsides in filiarum suarum spiritum, adeò amore exarserunt, ut omnia, quæ filiarum illorum asserunt sibi evenisse, pro revelationibus vel visis ac apparitionibus accipiant atque suspiciant, tamen si id aliud non, quàm fraus atque delusio sit diaboli. Proh! quantas non misérias huius rei causâ sæpe vidimus! At verò hoc non attento dubitari non potest, quòd in Catholica nostra Ecclesia sint etiam piæ DEOque placentes animæ, quibus sua Majestas familiarem se præstat, & quibus in earundem oratione veræ divinæ ac supernaturales visiones revelationesque obtingunt. Eam ob rem uti nimum credulus, qui nimirum ea in periculi plena materia facillè omnibus credit, meritò reprehenditur, quòd levis sit corde, ita etiam aut inscitia aut malevolentia, aut vanitati, tumoriue superbæ mentis adscribendum est, qui nolit ullum rei solidis nixæ fundamentis assensum præbere.

Ut verò benevole mi Lector, rectè ferre iudicium queas de singularibus magnisq; gratiis ac favoribus divinis, qui huic Ancillæ Christi cœlitus obvenère, cōsideres velim totâ vitæ illius seriè ætate, à prima quadrimultæ illius usq; 86. annū senectutis: perpendas velim per totū illud temporis curriculū, constantem ejus purum, inflammatumque in sponsum divinum amorem: Consideres, oro quàm multa honoris ejus atque animarum salutis causa egerit pertuleritque; considera item sanctas ejus virtutes, & peculiariter profundam ejus humilitatem, quò nimirū pacto, quantò majores ei exhibebantur gratiæ, tantò majores in sui abjectione, cognitione ac contemptu illa progressus fecerit. Et post accuratam sa-

nam-

PROTESTATIO AUTHORIS

namque discussionem hanc ut opinor tantis nixam, fundamentis historiam suscipies ac veneraberis, DEUMque ter optimum dilaudabis, à quo omne datum bonum & optimum, ceu fonte bonorum promanat. Vale.

PROTESTATIO AUTHORIS ET UTRIUSQUE INTERPRETIS.

IN fideli atque Catholica veneratione decretorum à supremo Romanæ Inquisitionis Senatu emanatorum, atque à sua Sanctitate Urbano VIII. beatissimæ memoriæ, Anno 1625. 13. Januarij & 25. Junij Anno 1634. approbatorum, unâ cum facta ab eodem summo Pontifice Anno 1631. 5. Junij: modificatione ad eos pertinente scriptores historicos, qui Viras, Miracula, Revelationes, aliæque supernaturalia dona eorum conscribunt, qui bona quidem cum sanctitatis opinione è vita excesserunt, non tamen adhuc dum canonizati aut beatificati sunt, protestamur cum Authore ambo Interpretes in forma Catholica, quòd omnia & singula miracula, revelationes, divinæque munera, tam huius famulæ DEI, quàm aliarum personarum, quarum in hac historia fit mentio, aut quomodolibet de ijsdem agitur, nullâ, ne in minimo, divinâ aut Ecclesiasticâ sedis Pontificiæ autoritate nitantur, sed solâ duntaxat humanâ fide, autoritateque subsistant, quemadmodum alioquin pura humana relatio aut historia solet à Christi fidelibus legi & accipi. Similiter protestamur, quòd in nominibus seu titulis honorariis & appellationibus, Sancti aut Beati (quibus nonnunquam cum in hac famula DEI, tum aliis personis ornandis utimur) neutiquam nostræ sit mentis eosdem Sanctos, Beatosve proclamare; sed quòd nomina hæc & prædicata, tituli que, secundum humanam, & bonam de ijsdem opinionem tantum sint intelligendi. Nec ullo pacto animus nobis est, per ejusmodi nomina venerationem sanctis debitam inducere, sed volumus id duntaxat eo modo intelligi, quo in communi usu sermonis magnâ virtute præditi homines, in vitis suis, Sancti appellari solent. Hæc nostra est mens ac protestatio ex integro corde, Burgis 4. Augusti, 1671.

F. Franciscus de Amejugo

Et cum eo

Ambo Interpretes Caroliniani.

ISAGO-